

SCOTIÆ III TABULA.

65.

Lacus pisciferos complures, sed maximum omnium *Lubrum*. A Mari Deucaledonio littus paulatim se castigar, & in Orientem æstiuum reflectit. Ab altero littore mare Germanicum inter rupium excelsarum scopulos iter sibi pandens interius in Sinum se spatiosum explicat adversus omnes tempestates Portum salutiferū, ac certum perfugium. Proxima Rossia extremæ Septentrionem versus est *Navernia*, a *Naverno* amne appellata: quam *Navernia*. vulgo proprietatem sermonis patrii secuti *Strathnaverniam* appellant. Eam a Meridie Rossia claudit, ab Occasu *Situs*. & Septentrione mare Deucaledonium eam alluit, ab Oriente Cathanesiam contingit, *Sutherlandia* his omnibus ita interjecta est, ut omnibus sit finitima, atq; ab aliqua regione cœli eas contingat. Nā ab Occidente *Strathnaverniam*, a Meridie & Oriente Rossiam, a Septentrione Cathanesiam habet objectam. Cultores magis ex natura *Situs*. regionis pascuo quam arvo dediti Nihil in ea quod sciam singulare, nisi quod Mōtes candidi Marmores habet, rarum in regionibus frigidis miraculum, & prope in nullos usus comparatum, quod nondum ejus affectatrix *Montes*. luxuria eo immigravit. *Cathanesia* ultima ad Septentrionem Scotiæ regio est: qua in plaga ei *Navernia* occurrit: *Cathanesia*. hæque duæ regiones Scotiæ latitudinem in frontem angustam contrahunt. In ea fronte tria attolluntur promontoria. Altissimum in *Navernia*, quod Ptolemæo est *Orcas*, sive *Tarvedrum* & *Tarvisum*: reliqua duæ nequaquam æque sublimia in *Cathanesia* sunt, *Vervedrum*, nunc *Hoia*, & *Betubium*, falso Hæctori Boethio *Dame* appellatum, nunc *Dunis Bei* vulgo dicitur, alii *Duncans Bei* vocant. Ex hoc nomine aliquot literis exemptis vox *Dunis Bei* facta videtur. In hoc tractu Ptolemæus collocat *Cornavios*, cujus nominis adhuc vestigia quædam restant. Arcem enim Comitum *Cathanesiæ* vulgo *Gernico* vocant. Nam qui Ptolemæo, & exteris *Cornavii* sunt, Britannis *Kernici* fuisse videntur. Nam cum non in hoc tractu modo, sed in diversissima Insulæ parte, nempe in *Cornovallia* *Cornavios* ponant eosdem, qui vetustum sermonem Britannicum retinent adhuc *Kernicos* vocant. Restat nunc ut de Insulis aliquid dicamus. Recentiores Insularum omnium, quæ Scotiam *Scotia Insula*. velut coronant, tres fecerunt vel classes vel ordines, *Occidentales*, *Orcadas*, & *Zelandicas*. *Occidentales* appellantur quæ ab *Hibernia* pane ad *Orcades* in Mari Deucaledonia lateri Occidentali prætenduntur. Has alii *Hebrides*, alii *Æbudas*, alii *Mevanias*, alii *Beteoricas* appellarunt. *Orcades* in mari partim Deucaledonia, partim Germanico, ad Septentrionalem Scotiæ partem sparsæ sunt. Harum de nomine inter Scriptores veteres & recentiores satis convenit, Sed qui eas primi tenuerint, non satis constat. Omnes Germanicæ originis eos fuisse tradunt: At è qua natione Germanorum advenerint, id non proditur. Si è sermone conjecturam faciemus, & olim & nunc quoque vetere Gothica lingua utuntur. Sunt qui *Pictos* eos fuisse arbitrantur, hoc maxime argumento, quod fretum eos a *Cathanesia* dividens, *Picticum* cognominatur: *Pictos*que ipsos generis Saxonici fuisse existimant, Claudiani carmine maxime freti: *Maduerunt Saxone fuso*

Orcades, incaluit Pictorum sanguine Thule:

Scotorum tumulos flevit glacialis Ierne.

Sed quum de his supra in Britannicarū Insularum descriptione egerimus: hæc paucula sufficient, ut Scotiæ fidem imponamus.